

Hiru txerritxoak

Bazen behin hiru txerritxo anaia, gurasoen baserrian zoriontsu bizi zirenak. Nagusiak Pere zuen izena; erdikoak, Pau; eta txikienak, Pep. Oso izaera desberdinak zituzten: Pere langilea eta zuhurra zen; Pau azkarra baina presatsua; eta Pep alaia eta atsegina, baina baita nagiena ere.

Egun batean, amak deitu eta ahots goxoz esan zien:

— Semeok, zuen etxeak izateko adina duzue. Zoazte mundura, egin lan gogoz eta eraiki etxe sendoak. Eta, batez ere, zaindu elkar.

Hiru txerritxoek elkar besarkatu, motxilatxoak hartu eta basoan barrena abiatu ziren, ilusioz beterik.

Pepek ez zuen jolasteko denborarik galdu nahi. Bide ondoan lasto-pila bat ikusi eta berehala hasi zen etxea egiten. Lastozko lau horma, lastozko teilatua eta atea jarri zituen. Hain pozik geratu zen, belardian hiru itzulipurdi egin zituen! Pauk burua astindu zuen, baina Pepek ez zion entzun nahi izan. Txistuka sartu zen etxera.

Pauk pixka bat aurrerago jarraitu zuen, pinu gazteen baso bateraino. Adarrak moztu, zerratu eta elkarri lotu zizkion, etxe polit bat osatzeko. Leihotxo bat ere egin zuen. Handik igarotzean, Perek

ohartarazi zion loturak ahulak zirela eta haize gogorrak kalte egin ziezaiokeela. Baina Pau bere lanaz harro zegoen, eta irribarrez agurtu zuen anaia.

Pere buztina eta harria zeuden belardi batera iritsi zen. Ondoko herrian adreiluak erosi zituen aurrezkiekin, eta egun askotan egin zuen lan, goizetik iluntzera. Anaiek txantxak egiten zizkioten: noiz amaituko ote zuen? Perek irribarre egin eta lanean jarraitzen zuen, adreilu bakoitza kontuz jarriz, tarteak betez eta izkinak sendotuz. Bukatu zuenean, etxea sendoa, beroa eta segurua zen.

Inguruko basoan, ordea, Griu izeneko otsoa bizi zen. Azkarra, pazientziaduna eta arriskutsua zen. Asteak zeramatzan txerritxoei zuhaitzen ilunpetik begira, unerik egokienaren zain. Udazkeneko gau batean, haizeak jo eta hostoak erortzen ari zirela, garaia iritsi zela erabaki zuen.

Lehenik Peperen lastozko etxera joan zen. Atean jo eta ahots eztiz esan zion amaren opari bat zekarrela. Baina Pepek ahots ilun hura ezagutu zuen.

— Ez, ez eta ez! Nire kokotseko ileengatik, ez dizut aterik irekiko!

Griuk irribarre maltzurra egin zuen. Birikak airez bete eta indar guztiarekin putz egin zuen. Lastozko etxea dardarka hasi, kraskatu eta karta-gaztelu bat bezala erori zen. Pep korrika irten eta Pauren etxera joan zen.

Otsoa berehala iritsi zen. Oraingoan ez zuen atsegina izateko itxurarik egin: ateratzeko agindu zien.

— Ez, ez eta ez! Gure kokotseko ileengatik, ez dizugu aterik irekiko! —oihukatu zuten anaiek.

Otsoak amorruz egin zuen putz. Egurrezko hormek dardara egin zuten, leihoek zarata egin zuten, eta etxea erori zen. Bi anaiak ahalik eta azkarren abiatu ziren Pereren etxera. Hark berehala ireki zien, eta atea bi morroilorekin itxi zuen.

Griu adreiluzko etxera iritsi zen, arnasestuka eta begiak amorruz piztuta. Behin egin zuen putz, gero berriz, eta arnasarik gabe geratu arte jarraitu zuen. Baina etxeko harri bakar bat ere ez zen mugitu.

Haserre eta lotsatuta, tximiniatik sartzea erabaki zuen. Perek, ordea, dena aurreikusten zuen: sua piztuta eta ur beroz betetako eltze handi bat jarrita zeukan azpian. Otsoa tximinian behera irristatu eta eltzean erori zen. Garrasi izugarria egin, eta basorantz ihes egin zuen atzera begiratu gabe. Inork ez zuen berriz inguru hartan ikusi.

Hiru txerritxoek hunkituta besarkatu zuten elkar. Pepek eta Pauk anaiari arrazoia zuela aitortu zioten.

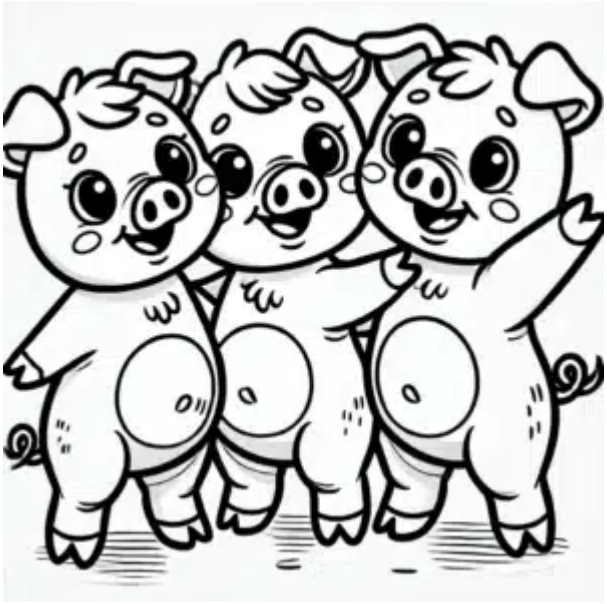
— Garrantzitsuena zuek ondo egotea da —esan zuen Perek—. Hemendik aurrera elkarrekin eraikiko ditugu gauzak.

Gau hartan, sutondoan afaldu zuten hirurek, bero eta seguru, barrez eta abenturak elkarri kontatuz. Ordutik adreiluzko etxean elkarrekin bizi izan ziren, denean lagunduz.

Eta zoriontsu bizi izan ziren.

Margotu Hiru txerritxoen ipuina

Ipuinaren jatorria

Hiru txerritxoak ahozko herri-tradiziotik datorren ipuin ezaguna da. Joseph Jacobsek 1890ean argitaratu zuen haren bertsio ospetsuetako bat, *English Fairy Tales* bilduman. Lehenagotik ere antzeko istorioak kontatzen ziren, eta ondorengo moldaketek munduan zabaldu zuten, tartean Disneyren 1933ko animazioak.

Hiru eta zazpi urte inguruko haurrekin partekatzeko moduko istorioa da, familiak edo irakasleak haurraren sentikortasunera egokituta. Ozen irakurtzeko erritmo atsegina du. Eszenen errepikapenari esker, haurrek gertatuko dena aurreikusi eta kontaketan parte har dezakete. Ahalegina, ardura, aurreikuspena eta anai-arreben arteko elkartasuna lantzeko balio du.

Pertsonaia nagusiak

Pep, txerritxo txikiena

Alaia baina pazientzia gutxikoa da. Lastoz egiten du etxea, azkar bukatu eta jolastu nahi duelako. Etorkizunean pentsatu gabe jokatzearen ondorioak erakusten ditu.

Pau, erdiko anaia

Egurra aukeratzen du, adreiluekin baino lehenago bukatzeko. Ahalegin apur bat egiten du, baina loturak ez ditu nahikoa sendotzen. Erdibidean egindako lanaren ahulezia irudikatzen du.

Pere, anaia langilea

Pazientziaduna, zuhurra eta arduratsua da. Denbora eta energia eskaintzen dizkio adreiluzko etxeari. Haren lanari eta anaiei atea irekitzeari esker, hirurak babesten dira.

Otso gaiztoa

Ipuineko aurkaria da. Azkarra eta indartsua, txerritxoen etxeak botatzen saiatzen da. Kontaketan zailtasunak irudikatzen ditu; adreiluzko etxea zutik geratzeak prestatzearen balioa azpimarratzen

du.

Hiru txerritxoen ipuinaren ikasgaia

Arretaz lan egiteak eta gauzak aurreikusteak erronkei aurre egiten laguntzen digutela erakusten du istorioak. Lastozko eta egurrezko etxe azkarrek ez dute putz indartsua jasaten; ondo egindako adreiluzkoak, aldiz, babesa eskaintzen du.

Familiaren elkartasuna ere funtsezkoa da. Etxeak galtzean, anaia nagusiak bi txikiak hartzen ditu, errietarik egin gabe. Bakarrik lortuko ez luketena elkarrekin gainditzen dute. Horregatik jarraitzen du ipuinak belaunaldiz belaunaldi bizirik.

Hiru txerritxoei buruzko ohiko galderak

Zer adinetarako da ipuina?

Hiru eta zazpi urte inguruko haurrekin irakur daiteke, bakoitzaren ulermen eta sentikortasunera egokituz. Egitura errepikakorrak txikienei kontaketa jarraitzen eta ozen parte hartzen laguntzen die. Etxean zein haur-hezkuntzan eta lehen hezkuntzako hasieran erabil daiteke.

Zein da ikasgai nagusia?

Ahalegina, ardura eta prestaketa baliagarriak direla zailtasunei aurre egiteko. Presaka egindako irtenbideak ahulagoak izan daitezke; arretaz egindako lana sendoagoa izaten da. Aldi berean, anai-arreben laguntzaren eta elkartasunaren balioa erakusten du.

Nola deitzen dira hiru txerritxoak?

Herri-bertsio askotan ez dute izenik. Moldaketa honetan Pep, Pau eta Pere dira: txikiena, erdikoa eta nagusia, hurrenez hurren. Katalanezko bertsioaren izenak mantendu ditugu.

Nondik dator istorioa?

Europako ahozko herri-tradizioarekin lotutako ipuina da. Joseph Jacobsen 1890eko *English Fairy Tales* bildumak bertsio ezagun bat zabaldu zuen. Ondorengo liburu, antzerki eta animazioek, Disneyren 1933ko filmak barne, ospe handiagoa eman zioten.

PDFan deskarga daiteke?

Bai. Racó de contes-en ipuina doan deskarga dezakezu PDF formatuan. Testuaren azpiko deskarga-botoia erabil dezakezu, inprimatzeko, konexiorik gabe irakurtzeko edo etxean eta ikasgelan partekatzeko.